

Nieuwe Schild, Oost en Zevenhuizen

Routebeschrijving

Ga met je rug naar de ingang van de kerk LA. Eerste straat RA, Peperstraat. Daarna de tweede straat RA, Ankerstraat. Aan het eind LA en direct weer RA, Nieuweschild. Volg deze weg tot de dijk. Aan de dijk lag vroeger het dorpje Nieuwe Schild.

Kijkpunt 1: Nieuwe Schild

In de Gouden Eeuw lagen op de Rede van Texel ter hoogte van het dorpje 't Schilt tientallen handelsschepen, vissersboten en oorlogsschepen. Zij wachtten tot de wind gunstig genoeg was om uit te zeilen. Dat bracht veel bedrijvigheid met zich mee. Schepen werden bevoorraadt met proviand en water. Aan de wal werd onderhoud gepleegd. Loodsen stapten aan boord om de schepen richting zee te begeleiden. Toen het te druk werd voor al deze activiteiten moest de rede worden uitgebreid en ontstond iets noordelijker het dorpje Nieuwe Schil. Na de opheffing van de Verenigde Oostindische Compagnie en het graven van het Noordhollands kanaal en het Noordzeekanaal was het gedaan met de welvaart. Met het verdwijnen van de koopvaardischepen ging de betekenis van Nieuwe Schil hard achteruit. Wat overbleef was een kleine buurtschap.

Ga via de trap de dijk op en LA langs de Waddenzee. Je komt langs het baken De IJzeren Kaap. Hier lag vroeger een haventje dat was aangelegd voor de oestervisserij. De scheepshelling is nog herkenbaar.

Kijkpunt 2: De IJzeren Kaap en het haventje

Zowel vanaf het water als vanaf het land is de IJzeren Kaap een markant herkenningspunt. Overdag vormde dit baken samen met de toren van de kerk van Oosterend een bakenlijn voor de scheepvaart. Bij de kaap lag vroeger een haventje dat speciaal was aangelegd voor de oester- en wiuvisserij. Achter de dijk bij Oosterend waar nu de polder het Noorden is, lagen oesterbedden. Toen de oesterhandel achteruit ging raakte de haven in verval en verzandde. Voortaan werd de haven van Oude Schild de thuishaven van de vissersvloot.

Verder RD. Even na een gedenksteen voor oorlogsslachtoffers van de Tweede Wereldoorlog bij P 08915 de dijk verlaten richting Oost. Eerste weg LA, Loswal. Rechts ligt de polder Het Noorden met molen De Bol en gemaal De Krassekeet.

Kijkpunt 3: Polder Het Noorden

Na de inpoldering van Eierland en De Eendracht was als laatste de zee-inham ten noorden van het dorpje Oost aan de beurt om drooggelegd te worden. In 1875 werd

de inham met een dijk afgesloten en ontstond polder Het Noorden. Helaas was de grond van slechte kwaliteit. Jammer voor de boeren, maar een geluk voor flora en fauna. Het Noorden is samen met het gebied Utopia een prachtig binnendijks vogelgebied.

Neem vervolgens weer de eerste weg LA richting KP 64. De weg slingert langs oude huisjes door de buurtschap Oost.

Kijkpunt 4: Oost

Martin Vlaming, geboren op Oost, heeft onderzoek gedaan naar het dorp en daar een boek over geschreven: “1000 jaar Oost – Kroniek van een gehucht”. Hij schrijft dat voor de inpoldering van ’t Noorden het dorpje op het uiterste puntje van een landtong lag in wat nu de Waddenzee heet. Er stond een kerkje, maar deze is in 1409 afgebroken. Waarschijnlijk is dit gedaan omdat de kerk in Oosterend beter te bereiken was. De ligging van het dorp op een keileemrug maakte het aantrekkelijk om in 1367 een steenfabriek te bouwen. De stenen werden o.a. gebruikt voor de bouw van regentenwoningen in Den Burg. De buurtschap Oost bestond uit boerderijen, maar veel inwoners profiteerden ook van de oester- en wiiwerij. Het gedroogde wier werd gebruikt voor de opbouw van dijken. Later werden matrassen en kussens met het zeegras gevuld.

Ter hoogte van huisnr. 9 LA, Mosselweg. Eerste pad RA, een graspad, Groene Weg. Volg dit pad dat tussen tuunwallen loopt. Op de hekken staan de namen die de boer gebruikt voor de percelen. Aan het eind RD over het fietspad. Je loopt door de buurtschap Zevenhuizen.

Kijkpunt 5: Zevenhuizen

Ook in Zevenhuizen stond in de 14^e eeuw een kerk. Aangezien het dorp slechts uit zeven huizen bestond werd in 1408 het altaar verplaatst naar een belangrijker plaats. De kerk werd afgebroken. Zevenhuizen verloor de benaming dorp en werd een buurtschap die tot op de dag van vandaag nog bestaat.

Even na het plaatsnaambord Oosterend RA over ’t Paadje van Tinus. Bij het bruggetje LA. Op asfaltweg RD, Bijenkorfweg. Einde weg RA via de Peperstraat naar het centrum. Je bent weer terug bij de kerk.

